

[Einer Jensen.]

nemført noget Forslag derom sidste Efteraar, ikke mindst under Hensyn til, at Venstre og de Konservative mente, at der ude i Kommunerne vilde blive truffet Foranstaltninger med Hensyn til Igangsættelse af Arbejder, som kunde modvirke den store Arbejdsløshed. Det var saa meget mere forbausende, at det ikke var muligt at faa gennemført et Forslag, som baade Købstadforeningens Bestyrelse, Hjelpekassernes Bestyrelse og endelig Københavns Kommunalbestyrelse havde rettet Henstilling til Regering og Rigsdag om at foretage Foranstaltninger til Modvirkning af den Situation, som opstod ved, at den ekstraordinære Hjælp bortfaldt. Det var, kan jeg sige, yderligere mærkeligt, at det ikke kunde lykkes at faa gennemført noget Forslag derom, idet to af de konservative Medlemmer af Københavns Borgerrepræsentation var med i denne Henvendelse til Regering og Rigsdag om at foretage noget ekstraordinært. Men da vi stillede vort Forslag, trak begge de ærede Medlemmer sig tilbage og gik med til at nedstemme det Forslag, vi havde stillet. Det forekommer os, at den Tid, der nu er gaaet, maa have givet Rigsdagen det absolutte Indtryk, at det er nødvendigt, at der foretages noget for de arbejdsløse. Det har vist sig, at den Opgave, man troede, Kommunerne kunde tage paa sig: at sætte Arbejder i Gang, saa det var muligt at beskæftige en væsentlig Del af de arbejdsløse, har Kommunerne ikke kunnet magte. At der ude i Kommunerne er gjort meget for at mildne Arbejdsløsheden, kan ikke nægtes. Kommunernes Hjelpekasser har maattet overtage den Understøttelse af de arbejdsløse, som Staten skubbede fra sig; men man kan dog ikke med Rimelighed forlange, at Kommunerne fortsat skal kunne bære denne Byrde. Den vanskelige Situation, vi er inde i, er skabt af Rigsdagen; og det er derfor naturligt, at man fra Rigsdagens og Regeringens Side igen medvirker til at søge ændret det Forhold, man skabte ved at ophæve Loven om den ekstraordinære Hjælp. Det har nu vist sig, at det eneste, der er sket ved denne Lov, er, at Arbejdsgiverne har faaet deres Bidrag nedsat fra 5 Kr. til 3 Kr., og at der fra Arbejdsgivernes Side, naar Fonden naar 12 Mill. Kr., ikke skal ske yderligere Indbetaling. Naturligvis har Staten ogsaa sparet noget ved den ekstraordinære Hjælps Bortfald; men alt, hvad der her er sparet, er paalignet Kommunerne i Byrder enten i Form af øget Hjelpekassehjælp eller i Form af

øget Fattighjælp. Den højtærede Indenrigsminister indstiftede selv i sin Tid Fonden vedrørende ekstraordinær Hjælp og erklærede den Gang, at det netop gjaldt om at oprette en saadan Fond, saa Midlerne var til Raadighed, naar man skulde bruge dem, og at det ikke alene var naturligt, men ogsaa rimeligt, at Arbejdsgiverne var med til at betale den ekstraordinære Understøttelse i en Krisetid. Dette Standpunkt har Ministeren forladt ved den Lov, der vedtoges sidste Aar, men jeg skulde dog tro, at den Tid, der er gaaet, maa have overbevist Ministeren om, at det ligesom i sin Tid, da Loven blev vedtaget, er naturligt og rimeligt, at Arbejdsgiverne er med til at betale til den ekstraordinære Hjælp. Det Lovforslag, vi nu har forelagt, tager Sigte paa at hjælpe øjeblikkelig i den nuværende Krisetid — om Ændringer i den varige Arbejdsløshedslov vil mit Parti stille Forslag, og det vil vi senere faa Lejlighed til at drøfte.

Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa, at der ydes de arbejdsløse en ekstraordinær Understøttelse i lige saa mange Dage, som de nu faar vedtægtsmæssig Understøttelse, og med det samme Beløb. Endelig gives der Adgang til at udvide Dageantallet med indtil 50 pCt., og det bestemmes, at de Kasser, der har oprettet Krisekasser, først tager disse i Brug, naar den her nævnte Hjælp er opbrugt. Med Hensyn til Betalingen af denne Understøttelse foreslaar vi, at $\frac{2}{3}$ refunderes af Statskassen, vi synes, det er ganske naturligt, at det at hjælpe arbejdsløse i en Krisesituation er en Statsopgave, hvis det ikke, som den højtærede Indenrigsminister tidligere har ment, netop er en Stats-, Arbejdsgiver- og kommunal Opgave i Forening.

Naar man nu for at lette Erhvervene, for at modvirke Arbejdsløsheden har ønsket at nedsætte Bidragene for Arbejdsgiverne, er der jo ikke anden Vej at gaa, end at Stat og Kommune overtager denne Opgave. Ved Loven af den 1. Juli 1927 blev der givet Adgang til Oprettelse af Krisekasser. Allerede den Gang gjorde jeg opmærksom paa, at det i den Krisetid, vi var inde i, vilde være umuligt at tro, at man kunde oprette Krisekasser indenfor Arbejdsløshedskasserne, idet Medlemmerne i Foreningen havde store Byrder at bære med Hensyn til Kontingent til den ordinære Arbejdsløshedskasse; en Arbejdsløshedskasse som Arbejdsmændenes har været oppe paa mere end 35 pCt. arbejdsløse og har været oppe paa et Kontingent af 2 Kr. pr. Uge; enhver vil sikkert indrømme, at det er umuligt,